

Lesson 2 **czasownik „być” - czas teraźniejszy, przeszły i przyszły,
dane osobowe,
zwroty grzecznościowe - Czy może Pan/Pani powtórzyć ...?**

I. Quick grammar spot – czasownik „być”

Krótkie przypomnienie reguł gramatycznych czasownika „być” – „to be”.

Osoba	Czas teraźniejszy	Czas przeszły	Czas przyszły
I	I am	I was	I You He/she/it We You they } will be
You	You are	You were	
He/ she/, it	He/she/it is	He/she/it was	
We	We } are	We } were	
You	You } are	You } were	
They	They } are	They } were	

Jak widać z powyższej tabeli niektóre formy czasownika „być” są takie same w odniesieniu do niektórych zaimków osobowych – przykłady: are w czasie teraźniejszym , was i were w przeszłym oraz will be, które jest niezmiennie dla wszystkich osób w czasie przyszłym.

Uwaga!

W czasie teraźniejszym o wiele częściej usłyszymy formy skrócone, takie jak te podane niżej.

I'm
 You're
 He's
 We're
 You're
 They're

Podobnie w czasie przyszłym:

I'll be
 You'll be
 He'll be
 We'll be
 You'll be
 They'll be

Czasownik „być” w języku angielskim jest na tyle specyficznym „mocnym” czasownikiem, że nie potrzebuje pomocnika przy tworzeniu pytań lub przeczeń (za wyjątkiem czasu przyszłego -> will). Dlatego czasie teraźniejszym i przeszłym tworzymy pytania po prostu przesuwając odpowiednią formę czasownika na początek pytania.

Podobnie w przypadku przeczenia. Dopinamy słówko „not” do czasownika „być” , skracając je do formy „n’t”. Wyjątek stanowi I osoba l.poj. „Nie jestem” – „I’m not”, gdzie „not” występuje osobno i nie jest skracane.

Zobaczmy jak to wygląda na przykładzie zdania *I’m late* – jestem spóźniony.

Zdanie twierdzące	Pytanie	Przeczenie
I’m late.	Am I late ?	I’m not late.
You’re late.	Are you late?	You aren’t late.
He/ she/, it ‘s late.	Is he/she/it late?	He/ she/ it isn’t late.
We’re late.	Are } we you late? they	We } aren’t late. You } They }
You’re late.		
They’re late.		

W czasie przeszłym tworzymy pytania i przeczenia bardzo podobnie.

Zdanie twierdzące	Pytanie	Przeczenie
I was late.	Was I late ?	I wasn’t late.
You were late.	Were you late?	You weren’t late.
He/ she/, it was late.	Was he/she/it late?	He/ she/ it wasn’t late.
We. } You } were late. They }	Were } we you late? they	We } weren’t late. You } They }

W czasie przyszłym pytania i przeczenia tworzymy inaczej, ale równie łatwo. Warto zapamiętać pewną regułę obowiązującą w języku angielskim i dotyczącą tworzenia pytań i przeczeń we wszystkich czasach.

Otóż, jeśli w zdaniu twierdzącym stoją obok siebie dwa czasowniki, to na pewno pytania będziemy tworzyć przerzucając pierwszy czasownik przed osobę.

He can speak French. Can he speak English too?

We have visited all of Europe. Have you visited Poland?

W przypadku przeczeń zawsze będziemy dodawać słówko „not” do pierwszego czasownika. Ten pierwszy czasownik to taki pomocniczy wyraz, który pomaga w tworzeniu pytań i przeczeń, i którego nie wolno zgubić!

W czasie przyszłym właśnie mamy dwa czasowniki w zdaniu - „will be”. A zatem pytania i przeczenia będziemy tworzyć w opisany powyżej sposób.

Proszę zwrócić uwagę, że „will not” skraca się do formy „won’t”.

Zdanie twierdzące	Pytanie	Przeczenie
I’ll be late.	Will } I be late ? you be late? he/she/it be late? we be late? you be late? they be late?	I } You } He/ she/ it } We } won’t be late. You } They }
You’ll be late.		
He/ she/, it’ll be late.		
We’ll be late.		
You’ll be late.		
They’ll be late.		

II. Dane osobowe

W wielu sytuacjach możemy być poproszeni o podanie swoich danych osobowych. Czasami możemy też sami chcieć uzyskać podobne dane od naszych rozmówców.

W większości tych pytań pojawia się czasownik „być”

What's your name and surname?	Jakie jest pańskie imię i nazwisko?
How old are you?	Ile ma Pan/ Pani lat?
Where are you from?	Skąd Pan/ Pani jest?
What nationality are you?	Jakiej Pan/ Pani jest narodowości?
When were you born?	Kiedy Pan/ Pani się urodził/a?
Where were you born?	Gdzie Pan/ Pani się urodził/a?
What's the name of your company?	Jak się nazywa Pana/ Pani firma?
What's your job?	Czym się Pan/ Pani zajmuje?
Are you married?	Czy jest Pan/ Pani żonaty/ mężatką?
Why are you late?	Dlaczego jest Pan/ Pani spóźniony/a?
Why is the delivery late?	Dlaczego dostawa jest opóźniona?
Will you be on time?	Czy będzie Pan/ Pani punktualnie?
When will you be back in Poland?	Kiedy będzie Pan/Pani z powrotem w Polsce?
What is your destination?	Jaki jest pański cel podróży?
Is it your truck?	Czy to jest Pana ciężarówka?
Where is your truck?	Gdzie jest Pana ciężarówka?
What colour is your truck?	Jakiego koloru jest Pana ciężarówka?
What's the (gross/ net/ tare) weight of your truck?	Jaka jest (brutto/netto/tara) waga ciężarówki?
What's the height of your vehicle?	Jaka jest wysokość pojazdu?
What's the length of your truck?	Jaka jest długość ciężarówki?
How big is the load?	Jak duży jest ładunek?
Is your load hazardous?	Czy ładunek jest niebezpieczny?
Where is the car park?	Gdzie jest parking?
Where's the nearest rest stop?	Gdzie jest najbliższy postój?
Where's the warehouse?	Gdzie jest magazyn?
Where's the pick-up point?	Gdzie jest punkt odbiorczy?

When is the office open?

Kiedy jest otwarte biuro?

Are they your documents?

Czy to są pańskie dokumenty?

Where is your driving licence?

Gdzie jest pańskie prawo jazdy?

Who's the carrier / freight forwarder?

Kto jest przewoźnikiem?

III. Zwroty grzecznościowe

Czasami w trakcie rozmowy w języku obcym możemy mieć kłopoty ze zrozumieniem rozmówcy. W takiej sytuacji poniższe zwroty mogą okazać się bardzo przydatne.

Sorry, I don't understand. Could / Can you repeat, please?	Przepraszam, nie rozumiem. Czy może Pan/Pani powtórzyć?
Could / Can you speak more slowly, please? -	Czy może Pan/ Pani mówić wolniej?
Could / Can you say it again, please?	Czy może Pan / Pani powiedzieć to jeszcze raz?
Sorry, I didn't catch it.	Przepraszam, ale nie zrozumiałem (nie załapałem) tego.
Pardon?	odpowiednik polskiego "Słucham?" Ważne aby, tak jak w języku polskim, głos "szedł w górę".